

مطالعه

مشارکت زنان ایران

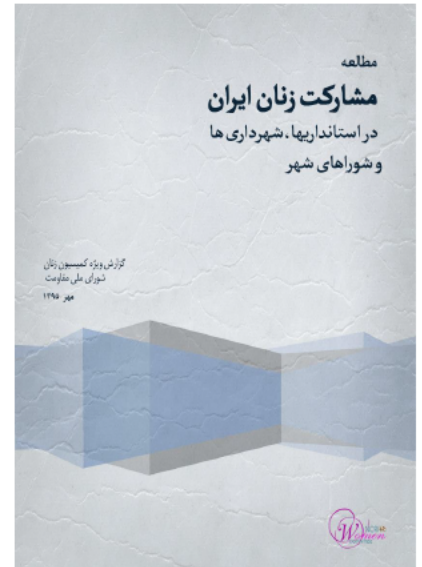
در استانداریها، شهرداری ها

و شوراهای شهر

گزارش ویژه کمیسیون زنان
شورای ملی مقاومت

مهر ۱۳۹۵

مطالعه مشارکت زنان ایران در استانداردها، شهرداری ها و شوراهای شهر
از انتشارات کمیسیون زنان شورای ملی مقاومت ایران

حق طبع و انتشار محفوظ و متعلق به کمیسیون زنان شورای ملی مقاومت ایران می باشد.
چاپ و انتشار این گزارش و یا بخش هایی از آن با اجازه قبلی و یا ذکر منبع مجاز است.

مطالعه مشارکت زنان ایران در استانداریها، شهرداری ها و شوراهای شهر

مقدمه

ایران تحت حاکمیت آخوندهای زن ستیز در رتبه بندی بین المللی برابری جنسی و همچنین مشارکت سیاسی، در بین ۱۴۵ کشور، در رتبه ۱۳۷ و در مشارکت اقتصادی در رتبه ۱۴۱ قرار دارد.

خبرگزاری حکومتی ایسنا ۲ آذر ۱۳۹۴ ضمن نقل قول از یک مقام در معاونت امور زنان و خانواده در نهاد ریاست جمهوری جدول مقابل را نیز به چاپ رسانده است.

جدول شماره ۴: شاخص مشارکت سیاسی

شاخص	رتبه	امتیاز	میانگین	زنان	مردان
مشارکت سیاسی	137	0/037	0/23		
زنان در پارلمان (درصد)	139	0/03	0/27	3	97
زنان در مناصب وزارتی (درصد)	114	0/11	0/24	10	90
سنوات در اختیار داشتن مهمترین مقام اجرایی (در 50 سال گذشته)	64	0/00	0/2	0	50

ISNA PHOTO: ISNA

فلاحتی اذعان کرد که ایران نه تنها در مقایسه با کشورهای منطقه همچون آذربایجان، ترکیه، عربستان و عمان در مقام پایین تری قرار دارد بلکه از نظر مشارکت اقتصادی و سیاسی، حتی از کشور چاد پایین تر است.

وی افزود: در امارات درصد زنان در پارلمان ۱۸ درصد، و در موقعیت وزارت ۱۷ درصد است. در عربستان سعودی درصد زنان در پارلمان ۲۰ درصد و در پاکستان ۲۱ درصد می باشد.

در این گزارش به بعد دیگری از مشارکت سیاسی یعنی مشارکت در اداره شهرها و استانها می پردازیم.

واقعیت ساده به زبان آمار

در مدیریت شهرها و استانهای ایران از مجموع ۲۶۵۳ پست موجود به عنوان استاندار، فرماندار، شهردار و بخشدار، تنها ۱۳ زن توانسته اند پست هایی را اشغال کنند. آمار به شرح زیر است:

- تعداد زنان استاندار: صفر از ۳۱ (سایت حکومتی رجا نیوز - ۱۳۹۲/۱۲/۱۵)
  - تعداد زنان فرماندار: ۴ نفر در میان ۴۴۰ فرماندار یعنی چیزی معادل ۰/۹ درصد (سایت حکومتی هم آوا - ۱۳۹۴/۱/۳۰)
  - تعداد زنان شهردار: ۲ شهردار
- این دو شهردار از بین ۱۱۴۸ شهردار شهرهای ایران مدیریت شهرهای کوچک لولمان در استان گیلان و کلات در استان سیستان بلوچستان را بعهده دارند که در فهرست شهرهای ایران به سختی قابل ملاحظه می باشند. (خبرگزاری حکومتی مهر - ۱۳۹۲/۹/۲۴)
- تعداد زنان بخشدار در نظام جمهوری اسلامی: ۷ نفر در میان ۱۰۳۴ (سایت حکومتی هم آوا - ۱۳۹۴/۱/۳۰)
- ۲ نفر از این زنان به سختی از زیر تیغ تبعیض آخوندها گذشته اند. سال گذشته استاندار خوزستان، عبدالحسن مقتدایی ۸ زن را بعنوان بخشدار اعلام کرد اما چیزی نگذشت که این انتصاب «در پی گلایه علما» تعلیق شد و عملاً تنها دو نفر از این زنان در این سمت به کار پرداختند. (سایت حکومتی تابناک - ۲۶ آذر ۱۳۹۴)

مشارکت زنان در شوراهای شهر

مشارکت زنان حتی در شوراهای شهرها نیز افتخار آمیز نیست.

کمیسیون زنان شورای ملی مقاومت آمار مشارکت زنان را در ۶۵ شورای شهر ایران شامل تمامی مراکز استان مورد مطالعه قرار داده است که جمع بندی آن به شرح زیر است:

در مجموع در این ۶۵ شهر، ۹۳ زن در شوراهای شهر عضویت دارند در حالی که مردان عضو ۶۳۱ نفر هستند. یعنی زنان تنها ۱۱/۹ درصد اعضاء شوراها را شامل می شوند.

در ۱۶ شهر از ۶۵ شهر بررسی شده، هیچ زنی در شورای شهر عضویت ندارد. در این میان شهرهای بزرگی مانند ساری، بیرجند، قائمشهر، شوشتر، مرودشت، مشکین شهر، میبد، جهرم، دامغان، رودسر، لاهیجان، زرنند و سبزوار دیده می شوند.

از میان این ۶۵ شهر، ۲۱ شهر فقط یک زن عضو در شورای خود دارند. شامل ابرشهرهای اصفهان، رشت، سنندج، شیراز، مشهد، همدان، اراک، اردبیل، ایلام، خرم آباد، سقز، کاشمر، ملایر، مهاباد و میانه.

در شورای شهر تهران از ۳۱ نفر، تنها ۳ نفر زن هستند.

شورای شهر تبریز از ۲۱ عضو، ۳ نفر زن هستند که ۲ نفر آن، المیرا خاماچی و اکرم حضرتی هر کدام مدتی را به خاطر مخالفت با طرحهای اقتصادی سپاه پاسداران در زندان گذراندند.

المیرا خاماچی ۳ ماه را در اسارت و تحت شکنجه در زندان انفرادی سپاه پاسداران سپری کرد و نهایتاً در اواخر خرداد ۱۳۹۵ به قید وثیقه آزاد شده و مجدداً به شورا بازگشت.

امتناع خانم خاماچی از سر کردن چادر در دیدار با آخوند محسن مجتهد شبستری امام جمعه تبریز اخطارهای متعددی را از طرف اطلاعات سپاه در آن زمان برای ایشان در پی داشته است. المیرا خاماچی همچنین از واگذاری اتوبان پاسداران به قرار گاه خاتم

النیا سپاه اظهار نارضایتی کرده و به همراه ۵ عضو دیگر شورای شهر با طرحهای اقتصادی سپاه مخالفت کرده بود.

نتیجه گیری

روشن است، رژیم بنیاد گرای حاکم بر ایران که با اهرم زن ستیزی کل جامعه را به بند کشیده است، نمی تواند ادعای برابری و مشارکت فعال زنان در عرصه های رهبری کننده سیاسی را داشته باشد.

نه تنها زنان در اداره شهرها و شهرستانها نقش قابل توجهی ندارند بلکه در ساده ترین کارهای اداری این ارگانها نیز دچار تفکیک جنسیتی و حذف و اخراج هستند. در تیرماه سال ۹۳ بخشنامه ای توسط شهرداری تهران منتشر شد که زنان را از بسیاری مناصب شهرداری حذف نمود. بخشنامه تاکید می کرد که کلیه مدیران ارشد و میانی شهرداری، می بایست صرفاً از نیروهای کارمند «آقا» جهت سمت هایی مانند مسئول دفتر، منشی، اپراتور تلفن، تایپیست و... که در محدوده دفتر کار مدیران اشتغال دارند، استفاده کنند.

این عمل علیرغم اینکه توسط بعضی مقامات رژیم رسماً تفکیک جنسیتی نامیده شد اما همزمان توسط اکثر مقامات سیاسی و مذهبی حاکم مورد تایید قرار گرفت و اکثر امامان جمعه فراخوان دادند که همه شهرداری ها سیاست شهرداری تهران را الگو کنند. واضح است که سیاست اساسی رژیم ایران به خانه راندن زنان است و همین میزان شرکت آنان در سیاست نیز به این رژیم تحمیل شده است. در شهریورماه جاری خامنه ای، رهبر حکومت ایران، سیاست های کلی «خانواده» را بعنوان بخشی از قانون اساسی کشور ابلاغ کرد که در بندهای ۱۲ و ۱۶ آن نقش زنان را اینگونه بر شمرد:

۱۲. حمایت از عزت و کرامت نقش مادری و خانه داری زنان.

۱۶. ایجاد سازوکارهای لازم برای ارتقاء سلامت همه جانبه خانواده ها به ویژه سلامت باروری و افزایش فرزندآوری.

کبری خزعلی، رئیس شورای فرهنگی اجتماعی زنان در خرداد ۱۳۹۵ با اشاره و فرمان افزایش جمعیت و فرزندآوری خامنه ای اعلام کرد: از آنجا که دختران در سن ۹ سالگی به بلوغ می رسند، باید دوران تحصیل فشرده شود که نوجوانان در ۱۵ سالگی دیپلم و در ۱۸ سالگی لیسانس بگیرند. (خبرگزاری حکومتی آنا - ۳۰ خرداد ۱۳۹۵)

البته قوانین رژیم آخوندی پیش از این نیز موانع خود را در مقابل اشتغال و فعالیت سیاسی و اجتماعی زن قرار داده بود. قانون اساسی جمهوری اسلامی، ریاست جمهوری و قضاوت را برای زنان غیر ممکن کرده است.

ماده ۱۱۰۵ قانون مدنی ریاست خانواده را بعنوان خصیصه ذاتی شوهر دانسته که حتی می تواند از خروج زن از خانه ممانعت کند.

ماده ۱۱۱۷ قانون مدنی ایران به مرد حق داده است که از اشتغال همسر خود جلوگیری کند.

علاوه بر این، قانون کار رژیم در مقدمه خود نقش زن در خانواده را به عنوان شغل اصلی او می شناسد و در محور اول، بر ارزش خانه داری او تاکید می کند.

ضمیمه:

جدول مشارکت زنان در شوراهای شهرهای ایران (گردآوری شده از سایت های شهرداریهای مختلف کشور توسط کمیسیون زنان شورای ملی مقاومت ایران)

جدول مشارکت زنان در شوراهای شهر

ردیف	شهر	تعداد کل اعضاء	تعداد زنان عضو	درصد
۱	اراک	۱۵	۱	۶/۶
۲	ارومیه	۱۵	۲	۳/۱۳
۳	اردبیل	۱۰	۱	۱۰
۴	اصفهان	۲۰	۱	۵
۵	الیگودرز	۹	۲	۲/۲۲
۶	اهواز	۲۱	۴	۱۹
۷	آبادان	۱۳	۴	۷۶/۳۰
۸	آمل	۱۲	۳	۲۵
۹	ایلام	۱۱	۱	۹
۱۰	بابل	۱۳	۲	۳۸/۱۵
۱۱	بابلسر	۹	۲	۲/۲۲
۱۲	بجنورد	۱۳	۳	۲۳
۱۳	بندر انزلی	۱۱	۲	۱۸/۱۸
۱۴	بندر بوشهر	۱۱	۴	۳۶
۱۵	بندر عباس	۱۳	۳	۲۳
۱۶	بومهن	۹	۱	۱/۱۱
۱۷	بیرجند	۱۳	۰	۰
۱۸	تهران	۳۱	۳	۶,۶۷
۱۹	تبریز	۲۱	۳	۱۴
۲۰	چهرم	۱۱	۰	۰
۲۱	چالوس	۹	۲	۲/۲۲
۲۲	چهاردانگه	۷	۱	۱۴
۲۳	خانسار	۷	۱	۳/۱۴
۲۴	خرم آباد	۱۳	۱	۸
۲۵	دامغان	۹	۰	۰
۲۶	رشت	۱۵	۱	۷
۲۷	رودسر	۵	۰	۰
۲۸	زابل	۱۱	۲	۱۸/۱۸
۲۹	زاهدان	۱۵	۲	۳/۱۳
۳۰	زرند	۶	۰	۰
۳۱	زنجان	۱۳	۳	۲۳
۳۲	ساری	۱۳	۰	۰

جدول مشارکت زنان در شوراهای شهر

ردیف	شهر	تعداد کل اعضاء	تعداد زنان عضو	درصد
۳۳	سبزوار	۶	۰	۰
۳۴	سقز	۱۱	۱	۹
۳۵	سمنان	۱۱	۲	۲/۱۸
۳۶	سندج	۵	۱	۲۰
۳۷	شهرکرد	۱۰	۲	۲۰
۳۸	شوشتر	۱۱	۰	۰
۳۹	شیراز	۲۱	۱	۸/۴
۴۰	قائمشهر	۱۳	۰	۰
۴۱	قزوین	۱۳	۳	۲۳
۴۲	قم	۲۱	۲	۱۰
۴۳	کازرون	۹	۲	۲/۲۲
۴۴	کاشمر	۹	۱	۱۱
۴۵	کرج	۱۷	۳	۱۸
۴۶	کرمان	۱۸	۶	۳۳/۳۳
۴۷	کرمانشاه	۱۵	۵	۳/۳۳
۴۸	گرگان	۱۳	۱	۷/۷
۴۹	لار	۹	۰	۰
۵۰	لاهیجان	۹	۰	۰
۵۱	مبارکه	۹	۲	۲/۲۲
۵۲	مرودشت	۱۱	۰	۰
۵۳	مشگین شهر	۹	۰	۰
۵۴	مشهد	۲۰	۱	۵
۵۵	ملایر	۱۱	۱	۹
۵۶	ملایرد	۱۳	۶	۲۳
۵۷	مهاباد	۱۱	۱	۹
۵۸	مهدیشهر	۵	۰	۰
۵۹	میانه	۹	۱	۱/۱۱
۶۰	میبد	۹	۰	۰
۶۱	مینودشت	۷	۱	۲۸/۱۴
۶۲	همدان	۱۵	۱	۷
۶۳	یاسوج	۱۱	۱	۹
۶۴	یزد	۶	۲	۰
	جمع	۶۸۴	۹۳	۱۲,۰۲